

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

107. szám.

Brassó, Csütörtök, szeptember 22-én.

III. évfolyam 1887.

A t. közönséghez.

Az új évnegyed közeledtével felkérjük a t. közönséget, hogy egyrészt előfizetéseiket megújítani, másrészt hátrálékukat beküldeni s viszont olvasóköriüket terjeszteni méltóztatásának.

Oly közlőnyt adni a közönségnek s első sorban hazánk ezen határszéli vidékeinek, mely a közérdekű ügyeket alaposan, komoly hangon tárgyalja, mely tájékozott felvilágosítással szolgál a közélet minden eseményére nézve: ez képezi törekvésünk tárgyát. Elfogulatlanok vagyunk s maradunk úgy politikai s nemzeti-ségi ellenfeleink iránt s szívesen nyújtunk tért az ellenkező nézeteknek is.

Politikai tekintetben hivi maradunk a szabadelvű pártnak s politikai vezércikkeinket nagyobbára pártunk legkittünőbb írói írják. — Munkatársaink köre napról-napra a legjobb erőkkel szaporodik s ma tényleg a többen kívül Brassó-, Fogaras-, Kis- és Nagy-Küküllő-megye legtekintélyesebb férfinak nevei sorakoznak lapunk köré, hogy ezen megyéknek minden tekintetben jó lapot nyújtsanak.

Összeköttetéseink az ország szívével azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy gyorsan és alaposan tájékozhatjuk a közönséget a hazai s külföldi fontosabb eseményekről s mozgalmakról. Október elsejétől kezdve rendes távirati rovatot vezetünk, — úgy hogy az olvasó lapunkból ugyanakkor fog értesülni az eseményekről, mint a fővárosi közönség a saját lapjaiból. Egyáltalában célunk: lehetővé tenni, hogy közönségünk a mi lapunkból értesüljön az eseményekről.

Kiváló figyelemben fogjuk jövőre is részesíteni a szász és román testvérek politikai mozgalmait, a melyekről szintén elfogulatlan értesítést nyer lapunk útján a közönség. — Figyelmünk tárgyát fogják képezni a határszéli megyék magyarságának társadalmi viszonyai, nemkülönben Romániában élő véreink helyzete; a tanügy s általában közművelődésünk.

Tárczarovatunk közelebről igen érdekes, irodalmi színvonalon álló beszédeket fog közölni tekintélyes írók tollából, valamint kisebb tárczacikkeket is. Hazai irodalmunk ismertetésére jövőre is nagy súlyt fektettünk s különös gondozás tárgyát fogja képezni ezentúl is közgazdasági rovatunk, mely eddig is bizonyára elég élénk volt.

Nem fogunk áldozatokat kimélni arra, hogy jó lapot nyújtsunk, — csak kérünk támogatást.

Lapunk előfizetési díja:

októbertől december végeig 1 frt 80 kr, — mely legcélszerűbben postautalványon a „Brassó kiadóhivatalába küldendő.

A „BRASSÓ“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Vonatkozások.

Az írók s művészek társasága egyik itt járt tekintélyes tagjától veszszük az alábbi sorokat, melyeket kommentár nélkül adunk:

Budapest, szept. 18.

(n.) A tenger hullámai lecsillapodtak már. A zajos életet a munka váltja fel. Csak emlékeinkben él még a közelmúltak élénk, kedves képe. Ez emlékek közepette nem a legutolsó helyet foglalja el Brassó, és nem a legutolsó helyet a „Brassó“.

Az ősz Czenk legmagasabb csúcsának fel-séges kilátása; a nagy szász templom orgonájának hangjai; az oltáron ott diszló, diszmagyarban lévő régi szász patricziusok, a mint a reformátor Hontér tanait fogadják. — mind kellemes emlékek, melyeket elfelejteni egyhamar nem lehet.

Amde mi nem ezekért mentünk Brassóba. Ha utunknak turistikai volt is a neve, nem egészen az volt a célja. Elmentünk Brassóba, megismerkedni a szász néppel, meghallgatni bajait és megismerni viszonyait.

Megismertük őket s viszonyaikat, de bajokról nem hallottunk, mert ott nemcsak hogy bajuk nincs, hanem ők gyakorolják a hatalmat, ők vannak a polczon, ők képezik a vagyonosabb osztályt, ők tartják kezökben a nagy ipart, — szóval: ők képezik ott az uralkodó elemet.

Bajokat csak utólag hallottunk a szászok ottani lapjából, a „Kronstädter Zeitung“-ból. Erre akarnék néhány szóban vonatkozni. Sajnálom, hogy csak ily későn; de csak most jutottam birtokába annak a számnak, melyben a kolozsvári „Ellenzék“ cikkére vonatkozik.

Az „Ellenzék“ egy igen szép cikket hozott látogatásunkról Brassóban. Meg is mosott benne, a miért „elhanyagoltuk a brassói tizezer főnyi magyarságot“. Nem tagadom, van

valami igaza. Már Előpatakon is figyelmeztetve lettünk erre és — jogosan. Hanem ha mélyebben vizsgáljuk a dolgot, lesz mégis valami mentség számunkra. Magyar testvéreinkkel amugy is együtt érzünk. A nagy távolság, mely elválaszt, azért nem akasztja meg a vérkeringés élénkségét, mely közte s köztünk állandóan fönnáll. Ennek a viszonyoknak nem volt szüksége élénkítésre, ez őszinte nyílt és maradandó.

De szükséges volt az érintkezés a szászokkal, hogy tiszta bort nyerjünk poharunkba, ha vajjon nem lehetne-e módot találni az ott lakó magyar és szász elem testvérisítésére. — Mig ott voltunk, azt hittük, hogy lehet. Csak mindkét félnek jóakarátára s elnézésére volna szükség. Épen magyar barátaink hangsúlyozták ezt. Ugyanazok körülbelől, kiket a „Kr. Ztg.“ a „Magyaróron“ kifejezéssel illet. Most, hogy elolvastam azt a két cikket annak a lapnak, azt mondom: nem lehet!

Miért?

Mert a szászokban gyűlölet és szenvedélyesség van, de nincs őszinteség és állandóság. Mert a szász bizalmatlan és elbizakodott s egyenjogúság helyett különleges jogokat követel, — értem a tulzókat.

Mert a szászok — legalább az a rész, mely hive annak a lapnak — nem az ügyet tekintik, hanem a személyeket s mikor egy határozott cél felé törekszenek, azt csak a másik fél vezérembereinek feladásával akarják megközelíteni. S mert az ügyet nem tudják a magánérdek fölé helyezni.

Az „Ellenzék“ cikke, akár brassói egyén írta, akár nem, nem volt sértő a szászokra. Ha sértőnek mondható, csak reánk nézve lehetett az; de mi nem vettük annak, mert beláttuk, hogy némi igaza van, bár nem mindenben.

A „Kronst. Ztg.“ replikázik arra és oly módon támadja meg a magyarságot és annak mai intézőit, melyre nincs és nem lehet szavam. Ok nélküli támadás. Nálunk ezt hecczelésnek nevezik. Épen ez érlelte bennem azt a meggyőződést, hogy itt maradandó kibékülésről szó sem lehet, — el is tekintve a cikkek politikai életől.

Magam is az ellenzék hive vagyok. A kormány politikáját nem helyeslem. De a mit az a lap abban az utolsó cikkben (205. sz.)

A „BRASSÓ“ TARCZÁJA.

A nap feljön . . .

A nap feljön reggel keleten
És este nyugaton lemegyen,
De ha valaha azt a csodát látja,
Hogy a jótettet követi a hála:
Azt hiszem, hogy ennek emlékére
Változtatást teend útrendjébe:
Ez volna a dicső emlék.

Vajjon megérjük mi ezt még?

Leander.

Zajzoni Rab István életrajza

(Folytatás.)

Bizony az a seprő, melylyel naponként 3—4 szobát s a gymnasium folyosót és udvarát tisztogatni kellett, nem egy szegény gyermeket segített már tisztasághoz. Azok a gorombaságok, melyeket ottan-ottan szenvedni kellett a nyegle dominéktól, ma sokak előtt a legszebb eskölcsi predikációknak tetszenek. S hogy Borcsa Mihály mentorsága a kis csángó gyerek körül kárban nem vesztett mutatja az, hogy szász tanuló-társai mód nélkül szerették, tanárai — dicséretre leghygyen mondva — ép oly kedvezésben részesítették, mint a valódi szász tanulókat. S mindezt a jó tanulás mellett főleg annak köszönhetjük, hogy a Kémeri

nak szász nyelven való olvastatása az ő idejében elmaradt, azért csak oly jól beszélt szászul, mintha annak született volna.

A tanulásban szép előmenetelt tevő fiában az atya már előre is egy derék, képzett lelkészt látott, ép azért is hozta a brassói szász gymnasiumba, hogy a hétfalusiak előtt akkor leginkább elérhető s legdisebb életpályára, a papságra neveltesse, mit csak úgy érhet vala el, ha már maga a gymn. nevelés és szászos leendő; ha a szász az egyház politikának jó eleve meg lesz nyerve.

Azonban úgy az édes atyának reménye, mint a szász gymn. igazgatóságának kilátásai hajótörést szenvedtek a már öntudatára ébredt Rab Istvánnak korán kifejtett nemzeti önértetén. Azok a surlódások, melyek a felosztályos tanulók között ottan-ottan a nemzetiséget gunyosan sértő kifejezésekkel fajultak, bizony nem hogy megnyerték volna a csángó nevezetre méltán büszke növendék ifjút oly politikának, melynek révén nemzetisége feladásával talán biztos életpályára léptetett volna — de sőt — mit igen is természetesnek talállok, attól végkép elidegenítették.

A „Kordalok“ első kiadásában megjelent „Rab vagyok én, rab a nevem“ című vers a megmondhatója annak, hogy mint érzett e tekintetben az ifjú költő. Aztán meg annak a versnek a Czenk től torzított, amag yoszlópara köntent le a lapja szolása, is

melyet a brassói szászok a muszkák bejövételének dicsőítésére állítottak fel, ha egyebet nem is, de mindenesetre jelent annyit, hogy másképp gondolkozott nemzetiség dolgában, mint az ő jó protektorai.

Küönben is a hazafias önértetű s nemzetiséghez való szívós ragaszkodás egyik nemes jellemvonása lévén fájának, nem csoda tehát, ha a tanuló Rab István is következetes marad atyáinak hagyományos elveihez, ha már mint 7-ed osztályos tanuló 1848-ban a szászoktól énekelt gnydal eme soraira:

„Und wenn die Hunnen schnauben“

„Irgtön talál rimet:“

„Dann die Sachsen laufen!“

vagyis:

„Mikor a hunnok hortyognak,
Akkor a szászok kotródnak!“

Mondom nem csoda, ha hon- és szabadságszeretetének lángja alig 6—8 év múlva, oly merészen csapkodja az önkényt és zsarnokságot, ha oly lázító hangon tör ki az abszolutizmus ellen, hogy a szabad elvek mártírjává lön.

A mérsékelt vérű csángó atya nem igen szerette fiának ezt a magyarkodását, ki szerinte a szász gymnasium jótéteményeiből elősködik: „Tisztelem, becsülöm én az apám vélekedését, de annyit csak megdermelek egy hétfalusi fiú, hogy némi szász javadalmakban részesüljön, hisz Brassó város Hétfalu vagyonából öröklött volt a válassz, az atya elhalgatótt.

a magyar törvényhozásról s nemzetről mond, azt egész indignatioval visszautasítom. De nem kormány-szempontból, hanem csupán magyar szempontból. Annál is inkább, mert ugyanott bevallja — mit eddig erősen tagadtak — hogy a szász nép nemcsak a kormánynak, hanem a magyar nemzetnek is ellensége 1867 óta. Tehát az alkotmány helyreállítása óta. Ez bizony nagyon szép és sokat érő vallomás. Ha előbb teszi vala, fölöslegessé vált volna lerándulásunk.

A német lap husz év előtti viszonyokat említ. Régen elpattant húrokat penget s lezékelteti a „Kolozsvar” S. vezércikkiróját. — Nem tudom, jól tudom-e, de én másként tudom a dolgot. Volt ezelőtt testvérítés a szászok és magyarok közt; a hetvenes években történt. Azt a kapcsolatot — úgy tudom — nem a magyarok tépték szét, hanem a szászok. Ha egy szász férfiú komolyan közeledik a magyarsághoz: élő-halottnak, renegátnak, árulónak nyilvánítják. Wächter, Brennerberg képei kísértének. Bauszner sorsa jut eszembe. Ugy hallottam Brassóban, ezek a viszonyok most is fennállanak egyes magyarbarát szászok s a törzs-tábor között.

Ez nem vezet kiegyezésre.

Ugy tudom, hogy az a régi béke is csak látszólagos volt. Az erősebb öntudata a gyöngébbel szemben. A szászok érezték még magukban az erőt s hatalmat. A viszonyok változtak. A magyarság erősödik Brassó megyében, számban gyarapodik; kulturintézményei növekednek s emelkednek, tekintélye, befolyása öregbedik. Ez a baj a szászoknál. Ugy látam legalább én. Ettől félnek ők.

Azok a husz év előtti magyarok, szászoktól függő iparosok és kereskedők voltak nagyobbára. A ma szereplő magyarok függetlenek tőlük. Ezek az u. n. „Magyarok”. Nem tudom, mennyiben igaz az, hogy a brassói magyarság terrorizáltatik ezek által. Nem tudom, nem is képzelhetem, hogyan lehet az, hogy ezek szerepet vigyenek a többi magyarság akarata ellenére. Én nem képzelhetem azt a tízezer főnyi magyarságot oly bárgyúnak, hogy néhány, önző czélokat hajlászó egyén által terrorizáltassa magát, mikor tőle függ: megtartsa vagy kilökje-e azokat?

De tudom azt — legalább így ismertem én meg Brassóban a viszonyokat — hogy ezek az ottani magyarság választottai, bizalmi emberei. Ezeket respektálnia kellene a szász lapnak, mert az ő személyök megsértésével sértést követett el a magyarságon is. A mi a magyarság bizalma ezekben összpontosul, addig tartozik bennök s személyökben a magyar-

Tizenhat éves volt akkor, midőn szabadságharcunk kezdetét vette. Szász diák társaival ő is részesült abban a ritka szerencsében, hogy a Donser által Csikból szállított fekete szíjjal flintákból ő is egy példányt kapjon, hogy a szászok oldalán — ha oda kerül a dolog — Hermánynál ne a szabadságért küzdő székely, hanem a szászok arathasson diadalt. „Abból nem leszen gálczkó!” mondá nyersen Rab István. A puskát ágya alá dobva, előbb a székelységhez szegődött, tüzelvén őket Brassó városá megtámadására, majd a sikertelen rábeszélés után három társával Árkosnak vette útját, hogy Kossuth-huszárra csapjon fel, de a helyszínén tapasztalt szigorú dresszurától visszariadva, mind hárman más utat választottak a haza szolgálatára.

A magyar szabadságharc leverése után mélyen elhallgatott a magyar nemzet, csak azok tomboltak, kik a magyar alkotmányt örökre eljátszottak hitték. E hitben volt Brassó városa is. Napról-napra nőtt a gyűlölet minden ellen, a mi magyar. A régi szellem megváltozott. Még az iskolában is éreztették a magyar tanulóval a mostoha szeretetlenséget.

Nem csoda tehát, ha Rab István, a fenkölt lelkű ifjú szabadulni igyekezett e légkörből. 1851-ben a maturust Pesten megszerezve, teológiát hallgatott. Itt nagyszerű tudósunknak Hunfalvi Péternek és a nemes keblű Repiczkynek, meg Batizfalvinak a keleti nyelvek tudós tanárának szellemi és anyagi támogatását szerencsés lévén kinyerhetni — Repiczkynek unszolására — a theologia tanulmányozása mellett az arab és török nyelvet kezdte tanulni, azon határozott szándékkal, hogy kelet tudományának kincseit, gazdag költészetének gyöngyeit a magyar irodalomba átültesse.

(Folytatása következik.)

ságot respektálni. Ha pedig ezt nem teszi, bizonyosságát adta annak, hogy ő a kibékülés megakadályozására keres módot. Másrészt meghasonlást akar a magyarság között előidézni, midőn az egyik részt magasztalja, de a másikat sárba rántja.

Azt hiszem, a brassói magyarság átlát a szítán és nem fog lépemenni. Rossz parancsnok, ki elejti legvittebb katonáit. Pedig úgy tudom, hogy a brassói magyarság újabb haladása ezeknek a neveihez sokban fűződik.

De hát én minderről nem akartam szólni, nem is vagyok reá illetékes. Én csak konstatálni akartam, hogy Brassóban furcsa viszonyok vannak; hogy ezeket nem a magyarok — habár lehetnek közöttük is hibák — hanem a *tulzó* szászok provokálják s leginkább sajtójuk, melynek hangja nem a journalista komoly, higgadt és tárgyilagos hangja, hanem a szenvedélyesség.

A szenvedélyesség pedig nem ápolhat szeretetet, még kevésbé békét. Pedig békére Brassóban nagy szükség volna!

Belföld.

Brassó, szept. 21 (Uj képviselő Brassó megyében.) Brassó megye vidombáki választókerületének az új évben reménye van új képviselő választáshoz. Hir szerint Imrich János orsz. képviselő, volkányi lelkész, visszalépne, hogy helyt adjon a „Kronstädter Zeitung” szerkesztőjének, Filtsch József urnak. Hogy ez a változás ujév után fog történni, annak az az oka, hogy Filtsch ur az idén nem volt választható, mert nem volt választó s így csak jövő évben boldogíthatják az új képviselővel a hazát. Mindenesetre az elismerésnek igen szép jele a szászoktól, a melylyel érdekeik védőjét s képviselőjét jutalmazták!

Brassó, szept. 21 (Az országház alakulása.) Kovács László képviselőházi háznapgyól következő felhívást tettük:

Felreértések elkerülése tekintetéből ezennel értesitem a t. képviselő társakat, hogy az 1887. évi szept. 27-ára egybehívott országgyűlésének képviselőháza első alakulási ülése, mint az erre törvényileg engedett és a házszabályok első pontjában meghatározott napon, szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor tartatik. — Kovács László, országgyűlési képviselő és háznapgy.

Külföld.

Brassó, szept. 21 A bolgár ügy még mindig vajudik s mialatt a hatalmak gondolkodnak a teendőket felett, azalatt Ferdinánd fejedelem a nyugodt cselekvés terére lépett.

Nikolajev a fejedelem hadsegédévé és a filopoliszi dandár parancsnokává nevezetett ki. Az ellenzéki lapok nem jelentek meg.

Konstantinápolyból írják: Mithogy ez Ernő küldetésére többé senkinek fektet súlyt, a porta idevágó akcióját is befejezettnek tartják. Ellenben folyton érvényesülnek diplomáciai befolyások, hogy a portát meggyőzzék annak szükségéről, hogy Koburg hercegnek Bulgáriában való tartózkodása tárgyában lépéseket tegyen ezen tény megszüntetésére, a mely ellenkezik a berlini szerződéssel. Török körökben folyton aggodnak, hogy Oroszország Kis-Ázsiában is pénzügyi téren vissza torlást fog gyakorolni. Ez aggodalom annál jogosultabb, mert hírek érkeztek Oroszország készülődéseiről Kaukázusban, hol Mihály Nikolajevics nagyherceg most az erődítményeket vizsgálja meg.

A Havas-ügynökség jelenti; A hazafias liga által a bolgár unió évfordulója alkalmából rendezett népgyűlésen az elnök kijelenté, hogy a bolgároknak egyesülniök kell, hogy a bolgár uniót védelmezzék, mely a hatalmak által feladatván, jogaiért maga kénytelen küzdeni.

Sounaz gróf, olasz konzul, tegnap a fejedelmi palotában ebédelt.

Németország ügyvivője közölte a portával, hogy Németországot a bolgárok által adott elégtétel teljesen kielégíti és hogy kormánya a ruszesuki esetet befejezettnek tekinti.

Román lapszemle.

Busul a . . . „Gazeta”.

Ő Felségének dévai legmagasb tartózkodása alkalmából vezércikket írt (179. sz.) a „Gazeta”, melyből adjuk a következőket.

Ő Felsége uralkodása alatt két ízben látogatta meg ezt, a románok verejtékével és vérével — csak? — kövérített ösföldet. Azóta máig, midőn harmadszor van

ő felsége közöttünk, Erdélyben sok változás történt itt. Volt olyan idő is, midőn meg volt engedve az erdélyi románoknak, hogy remélje, miszerint a haza és trónért hozott annyi áldozataiért, reá is boldogabb jövő fog mosolyogni és ő is melegedhetik a politikai nemzet egyenjoguságának napjánál. Ellett azon idő és ismét felleggel van borítva, még sötétebbel mint valaha, az erdélyi románok ege.

Ez a szebeni skupesina utáni kesergés, melybe az erdélyi magyarság nem ment bele. Akkor megmelegedett a „Gazeta” az egyenjoguság napjánál, akkor nem volt felleg Erdély egén. Milyen őszinte vallomás! Valóban sok változás történt két tized alatt. Természetes, hogy nem a „Gaz.” kedve szerint.

„Egy dolog változatlan maradt és a viharban érintetlenül és ez ama derek nép hazafisága és hűsége, a mely Erdélynek mellvédét képezte és képezi, — csak? — rendületlen ennek hite elhivatása és jövője felől, reménye, mit kebelében táplál, melyet a mostoha idők és csapások sebei fedeznek, hogy jövendő olyan nap, midőn minden rásulyosodott törvénytelen ségek és üldözések napfényre kerülnek s az uralkodó és az ország egyaránt meggyőződnek ügyének jogos volta felől.

Az erdélyi román bús szívvel tekint ama látványosságra, melyek ő Felsége fogadásánál feltárlanak előtte. Bus, mert a mostani politikai körülmények nem engedik meg, hogy egyenlő mértékben élvezhesse az együttlakó magyarokkal azt az örömet, hogy mint román és mint egyenjogú nemzet közeledhessék az állam fejéhez s hogy úgy üdvözölhesse, mint egy számot batióhoz illik, melynek annyi érdeme van — csak neki? — a trón és haza irányában.”

Itt elfelejtette a „Gazeta” az évenkénti sorozásnál felmerülni szokott érdemeket hangsúlyozni, melyek a trón és haza iránt szoktak a Kárpát-alji katonaköteles románok részéről nyilvánulni.

Elég az, hogy szomorú az erdélyi román a Len-soron ezen ünnepélyes pillanathon, mert látja, hogy a hatalmon levők, kik az államfőt környezik olyan értékesítéseket adnak a román népről, melyek képesek a monarcha bizalmát a román nép iránt megrendíteni.

Ezt észleli a „Gazeta” a Papiunak adott felségi válaszból. A magyar kormány a monarcha ajkaival megint a románokat, hogy legyenek hazafias érzelműek, s a trón iránt hűvek, s hogy igyekezzenek az együtt lakó népekkel jó egyetértésben élni.

Hát mikor hibáztak — kérde a „Gaz.” — a románok a hazafiaság ellen, mikor tértek le a trón iránti hűség pályájáról, mikor dolgoztak az együttlakó népekkel egyetértés ellen? Főlemelt homlokukkal s nyugodt lelkiismerettel hivatkozhatunk — úgy mond — mi románok ama dicsőszorukra, melyek a román ezredek zászlóit ékesítik.

Itt, mint látjuk mást beszél Bodoné, mikor a borát kéri. Nem a volt román határőrökről s nem azokhoz szólt ő Felsége Déván.

Egy szóval úgy véli a „Gazeta”, hogy a román nép hazafias és hű. Ugy is legyen. Azonban — így folytatja, rossz néven veszik s bűnül tudják fel, hogy ők is akarnak polgári jogaikkal élni a czéltől, hogy nyelvüket és nemzetiségüket védelmezzék törvényes uton, melyeket a hatalmon levő párt mellőz(?) és üldöz(?) Nem volt azonban s nem lehet az uralkodónak az a szándéka, hogy a románok lemondjanak arról, a mit a világ minden népe legdrágább kincseként őriz, román nyelvéről és nemzetiségéről; ellenkezőleg sok bizonyítékot vettek az uralkodótól uralkodása alatt a felől, hogy óhajtja, miszerint a román nép ebben az államban — hogy hívják? — az egyenjoguság jótéteményeit teljesen élvezhesse.

A „Gaz.” nem akarja itt Erdély nevezetese eseményeit előadni, elég annyit mondani, hogy a román nép jószántából sohasem mond le nemzeti és politikai jogairól.

Régi nóta újabb verkin, hogy fel kell darabolni Magyarországot annyi darabra, a hány nemzetiség van benne. Vissza kell csinálni az uniót s helyreállítani a n.-szebeni skupesinát s akkor minden jól fog menni, kivált ha a magyarok nem mennek Szebenbe. Szegény „Gazeta”, ő igazán nem feledett, de nem is tanult 26 év alatt semmit!

Czenkalji.

A király nálunk.

Déva, szept. 19.

— Eredeti tudósítás. —

Vasárnap ismét fényes kivilágítás volt. Épen legszébb volt a világitás, mikor Rezső trónörökös megérkezett, kit a pályaudvaron ünnepélyesen fogadtak. Ma ismét nagy gyakorlatok tartattak.

Este 6 órakor 46 teritékű udvari ebéd volt a királynál, melyen Rezső trónörökös is részt vett. Hivatalos volt több polgári egyén.

Ebéd után ő Felsége egy teljes órán át cercle-

tartott s ezalatt behatóan tudakozódott a társadalmi-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és nemzetiségi viszonyok felől. Ő Felsége kiválóan örvendeteinek, hogy a román parasztnépség engedelmeskedik a magyar értelmiség vezetésének. — Rudolf trónörökös a magyar népképen cerce-t tartott s számos jelenlevőt tüntetett ki megszólításaival.

Albrecht főherczegnél szintén ebéd volt ma — ebédközben egészen váratlanul megjelent Rudolf trónörökös. A jelenlevők tiszteletteljesen üdvözölték őt, a ki egy óránál többet töltött a fővezénylet tagjai és döntnökök társaságában, megbeszélve a mai gyakorlat számos érdekes részleteit.

Déva, szept. 20.

A gyakorlatok még folyton tartanak. A honvédség kitűnően viseli magát. Ő felsége bámulatraméltó kitartást tanusít. Mindenütt jelen van. Éles megfigyelő képességét nem kerüli ki semmi. Nevezetesebb mozgalmat nem merült fel. Holnap vége a gyakorlatoknak.

Hazánk a keleti kereskedelemben.

— Különös tekintettel Erdélyre. —

Szterényi József tanulmánya.

(Folytatás.)

Ha hazánk keleti kereskedelméről van szó, lehetetlen legalább néhány szóban meg nem emlékezni a fönnebb már érintett romániai vámháborúról. Ez teljes mértéke keleti, illetőleg romániai kereskedelmünknek. 1885-ben, a mikor pedig kereskedelmünk Romániával már hanyatlóban volt, kivitelünk szorosan vett iparcikkokban 8.415,393 frtot, behozatalunk pedig Romániából 22.401,512 frtot tett ki.

S íme, 1886-ban, melynek első felében kivitelünk még 6.453, 635 frttal, behozatalunk pedig 5.377,343 frttal szerepel, midőn már a második félévben Romániával vámháboruban állottunk, — összes kivitelünk 1.585,022 frt, behozatalunk pedig 3.077.997 frt.

A vámháboru ideje alatt kivitt áruk csak csekély részben erdélyrészek, nagybárra az anyaországból származó finomabb áruk, mint finom gyapjuszövetek 246 178 frton, géprészek 187,688 frton, jutta s egyéb növényi részekből készült szövetek, kisebb mennyiségben kész kötélneműek, len s kender 123,671 frton, vas és vasárak 115,720 frton, papiros 94,696 frton (melynek nagyobb része finom, nem erdélyi); faárak 59,889 frton és bőrneműek 76 819 frton (miből alig 10,000 frt erdélyi), — míg a 3.077 ezer 997 frt behozatalban szerepel gyapju 1.821,742 frttal; gabona 301,353 frttal; élő állatok 256,090 frttal és pamutárak 252,164 frttal.

Feltűnő a csökkenés a két félév között, habár az évi eredmény kivitelünk főösszegében csak félmillió s a behozatalban 14 millió frt csökkenést mutat fel. Hogy kivitelünkben a csökkenés oly csekély, annak oka egyedül abban rejlik, hogy a romániai kereskedők előre sejtve a vámháboru kitörését, annyi áruval látták el magokat az 1886. év első felének végén, mint máskor csaknem az egész évben szokták. Mindazonáltal ez a félmillió frt nagy szerepet játszik, mert az csaknem teljesen az erdélyi részekről vonatott el, a melyekre pedig egy fél millió frt elvesztése vagy megnyerése nem lehet közönyös dolog. S hogy tényleg nem az, látjuk azon vidékeken, melyeknek iparosága s kereskedő osztálya közvetlen összeköttetésben volt Romániával s a melyekből most mintha teljesen kihalt volna az élet, habár kormány és társadalom minden tőle telhetőt megtesz a károsultak felségelésére.

Hogy azonban a vámháboru Romániával mennyire másfelé terelte kereskedelmünket, már ily rövid idő alatt s ennyi akadály dacára is, arra nézve szolgáljanak némi csekély felvilágosításul statisztikai adataink Szerbiával.

Mig kivitelünk — 1885-ben Szerbiába összesen 5.479.512 frtot tett, azalatt már a következő évben, melynek második felében már vámháboruban álltunk Romániával, kivitelünk már 8.857,131 frtra emelkedett, a mi pedig egy év alatt tetemes növekedés. — Ezzel szemben azonban behozatalunk Szerbiából körülbelül kiviteli többletünknek megfelelő csökkenést tüntet fel.

És lám, a romániai vámháboru ártalmára van a Balkán-félszigettel való kiviteli kereskedelmünknek is, mert a transito szállítás Románián át megvan nehezítve. Mig ugyanis 1885-ben kivitelünk azon államokba 3.683,383 frt. volt, már 1886-ban csak 2 640,808 forint, azaz majd egy millió forinttal csökkent. — Ellenben nőtt behozatalunk 1886-ban 277,960 frttal, a mi leginkább onnan ered, hogy a romániai gyapju behozatala meg léven nehezítve, az nagy részben Bulgáriából hozatott be.

Kivitelünk tehát egy féléves vámháboru tartama alatt már egy fél millió frttal csökkent, míg a folyó év első három hónapjában még nagyobb volt a csök-

kenés és volt métermázsákban következő: eledelek 77 mm; pamutárak 150 mm; kender, len és kötélneműek 783 mm; gyapjárak 126 mm; papir 990 mm.; bőrárak és bőrök 42 mm.; üveg 678 mm.; agyagárak 914 mm.; illatszerek 193 mm. és kefék 1 mm. Ezekből azonban a szorosan vett erdélyi részekre csak a 77 m. eledelek (nagybárra szálaí), a 126 mm. posztók egy része, mintegy 200 mm. papir s a 12 mm. szappan esik, tehát valóban említésre sem méltó mennyiség.

Ezzel szemben behozatalunk e három hónapban gabonákban 46,030 mm. (nevezetesen 43,730 mm. tengeri, 1997 mm. köles s 303 mm. bab, — mig buza éppenséggel semmi); élő állatokban 3,470 darab (s. p. 3039 sertés, 431 juh és kecske és 1 öszvér); állati nyers terményekben (bőrök s gyapju) 181 mm. zsiradékokban 437 mm.; italokban 3675 mm.; eledelekben 256 mm.; és kőolaj kátrányban 27,775 mm, mely behozatalj cikkek közül egyedül a tengeri illetve gabonák, a kőolajkátrány, — a az állati termékek maradnak az erdélyi részekben.

(Folytatása következik.)

Az E. M. K. E. múlt éve.

(Az igazgató-választmány jelentése.)

(Folytatás.)

Ötezeret halad a központnak csak a fiókok irányában tett levelezés száma, míg az általános postaküldemények darabszáma az idén is felért 30,000 darabig.

E korrespondencia magyarázza meg a központi iroda munkáját, melyről — minthogy a párhuzam felemlítésével kezdők — itt mondjuk el, hogy: a mindég postafordultával elintézett folyó ügyek tengere közt, háromszor szolgáltatta fel ez évben zárt levélben egyenként és névszerint az egyesületi tagokat esedékes díjaik beküldésére; 10,000 példányban terjesztette el a tavalyi közgyűlés felhívását a nemzethez; adakozásra kérő felhívásokkal megkereste az egész magyar haza összes viriliseit; elvégezte az 1885-ben, a megalakuláskor, s az azóta összesen kibocsátott 10,000 ivnek tulajdonosaiktól való bekérését; lebonyolította egy 10,000 frtos nemzetőri felszerelés vállalkozása ügyét, mely egymaga egy irattárrá nőtte ki magát; végezte a hazafias sajtóban az összes agitációt; végrehajtotta hátralek nélkül az igazgató választmányának e mozgalmas évben való minden határozatait; kezdeményezte a elvégezte a szünetelő gyűjtő-szakosztály helyett az idén megnyitott s immár majdnem kimerítettnek látszó többféle gyűjtésmódokat; kielégített az ország minden részéből seregesen hozzáfutó minden megkeresést, s mit egyedül kellett vala említeni; elkészítette és teljesen rendbehozta az egyesületnek összes számadásait, könyveit, melyek a hirtelen túlarasztás folytán reáeső új anyag következtében csaknem nyers anyag gyanánt feküdtek 1885. apr. 12-től, tehát 2 évtől kezdve fölhalmozódva máig.

Ki beszélné itt még részletekről!

Egy szűk irodában összezsufolódva folyt — mintegy 4 hónapig még éjjel is — a munka, csak hogy a közgyűlés elé úgy állhassunk, mint kik gyűjtésben, szervezkedésben, rendszerességben, tervkészítésben, kimerítettünk mindent, mi csak emberileg lehető.

A harmadik rendes igazgató választmányának immár új ösvényeket kell törnie.

Mi eredménye lett e széles alapu továbbfejlődésnek, bizonyíték erre egyfelől először is a tagok szaporodásában nyilvánuló erkölcsi haladás, mely szerint oly esztendőben, midőn a legmegrázóbb elemi csapások sújtották hazánkat s hosszú ideig lázas háborus hir foglalta le a figyelmet s a kedélyeket, midőn a mellett a tagok gyűjtését viszonyainkhoz képest már kimerítettnek mondák: örökös és alapító tagjaink száma 200-al, rendes tagjaink száma harmadfelezerrel, pártoló tagjaink száma 1000 el szaporodott, mely szaporodás következtében f. év jun. 30-án összes örökös- és alapító tagjaink száma 1548-ra, a rendes tagoké 11,320-re, a pártolóké 3944-re, s így összes tagjaink létszáma 16,843 ra emelkedett.

De bizonyíték másfelől az az anyagi gyarapodás, mely az adakozás új útját kereső áldozatkészség folytán az esedékes tagdíjakkal együtt kész vagyonunkat az utolsó zárszámadásig, f. év jul. 1-éig, pontosan: 253,007 frt. és 46 kr-ra emelte, tehát a tőkét egy év alatt majdnem megkétszerezte.

E tőkeemelkedés 10,253 tétel alatt történt, vagyis 10,253 külön czímet tartalmazó pénzküldemény érkezett, ennyiszor nyult felénk a kéz, hozván egyszerre legkisebb összegben 4 krt, legnagyobban 2202 frt 3 krt.

Az aláírásban biztosított, s ha akadálytalanul befoly, még várandó összeg összesen, közel 185.100 frt és 55 kr, vagyis mint a jun. 3 ki mérleg mutatja: az E. M. K. E. készpénz és várandó vagyona együtt vége pillanatig 443,798 frt 01 krajczár.

A várandó azonban csak évek folyamán esedékes s mint az egyesületi élet természetana mutatja, legalább 50%-ka storno alá esik.

A tény az, hogy készpénz vagyonunk aug. 12-éig negyed millió 5-ös %-ra kamatozó tőkét mutat.

A Kolozsvárról megindított hullámverés hatása a Budapest fővárosi választmány azon ténye, hogy félre téve a tagokat gyűjtő nehézkes s tömértelen költségbe kerülő szokott utat, 3600 perselyt helyezett el, a főváros lelkes hölgyeinél, kik családok édes szentélyében, terhes gondjaikon felül, arra is kötelezték magukat, hogy minden héten egy hatost dobjanak a nemzeti ügy ez önkéntes adópénztárába!

Tervbe van a perselyeknek tovább terjesztése s valóban nem lehetne csodásabb eredményt elérni, mintha minden istentől megáldott tűzhelynél, minden templomban és közhelyen ily perselyek helyzetnének el. A skót presbyteri egyház tudunkkal nem ad összes lelkes karának semmi fizetést, de eltartja mind annyiát fényesen csupán... a templomban kitett perselyek által.

Nagy eredményű pénzteremtési forma az E. M. K. E.-re nézve a tánczvigalmak rendezése. Levéltárunk — mint mozgalmunk emlékeit — százait őrzi az idei farsang bái meghívóinak.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hírek.

A hátrálók. Azon t. előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, kérjük tisztelettel, méltóztassanak hátrálékaikat posta fordultával beküldeni, mert kiadóhivatalunk nincs azon kedvező helyzetben, hogy a díjak felhalmozását bevárhassa. Kérjük szépen ezentul az előfizetéseknek rendes időben való megújítását.

Küldöttség. Brassóvármegye törvényhatósági bizottságának azon tagjai, névszerint: Roll Gyula, Brennerberg Ferencz, Henter Gábor, Lázár Gerő, Onáciu Sándor és Nemes Péter, kiket a legutóbbi rendkívüli közgyűlés kiküldött, hogy gróf Bethlen András főispánnal élükön ő felségének Kolozsvárt a megye hódolatát és üdvözlétet tolmácsolják, kedden este a rendes személyvonattal Kolozsvárra utaztak. Gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága tegnap érkezett Kolozsvárra.

Az E. M. K. E. brassómezei főkegylete választmányának választott és virilis tagjait van szerencsénk ezennel tisztelettel meghívni a választmányának f. hó 30-án, pénteken, d. u. 2 órakor a magyar kaszinó helyiségében tartandó ülésére, kérve lehető nagy számú részvételt. T á r g y a k: 1) Intézkedések a főkegylet közgyűlése tárgyában. 2) A kereskedő ifjak egyletének kérvénye segélyezés tárgyában. 3) Veszprémy Ida óvónő kérvénye lakásért. 4) Különböző időközben beérkező ügyek. — Brassó, 1887. szept. 21-én, Kóós Ferencz elnök. Szterényi József jegyző.

Gyűlés. A brassói kereskedelmi és iparegyesület hétfőn, f. hó 25-én este 7 órakor saját helyiségében rendes választmányi ülést tart. A gyűlésnek igen érdekes s nagyon sok tárgya lesz.

Főhercegi keresztelők. Pozsonyban f. hó 19-én keresztelték meg Frigyes főherceg legifjabb leányát. Az új főhercegnő, kit Heiller püspök keresztelt, Gabriella, Mária, Thérézia nevet nyert.

Német főherceg nálunk. Berlinből jelentik: Vilmos herceg, Rudolf trónörökös meghívása folytán szeptember 24-én körülbelül két heti időzésre Ausztria-Magyarországba indul, hogy a trónörökös vadászatain részt vegyen.

Rendőri hírek. Megzavart tánczvigalom. F. hó 18-án több katona az ó-brassói 227. számú házban lévő vendéglő udvarán tánczvigalmat rendezett, a nélkül, hogy ehhez a hatósági engedélyt megszerezték volna. Minthogy ily mulatságok alkalmával — rendőri felügyelet nélkül — tudvalevőleg rendesen véres verekedések szoktak támadni, a tánczkezdő cseledek onnan a rendőrség által kiutasítottak. De a katonák egy része ellenszegülvén ezen intézkedésnek, elfogattak s illetékes parancsnokságaiknak szolgáltatott ki megbüntetés végett. — Gyümöcslopás. Keddről Szerdára virradó éjjelen Orendt Frigyes kötélverő cseledek, Oláh Anna tetten éretett, a mint a szomszéd kertbe mászott át, gyümölcsöt lopni. A leány már régebben üzi e sportot s most át lett szolgáltatva az illetékes bírósághoz.

A királyvár Kolozsvár. Külön tudósítónk f. hó 20-ról írja: E hét eleje óta igazi lázban van az egész város. Diszítnek, tisztitanak, csinosítanak mindent. Az indóházánál díszes várótermet, a színházban kényelmes és fényes páholyt belépő szalonnal rendeztek be ő Felsége részére. Levelezőnk Branko lovag főszállásmester engedélyével megtekintette a Bánffy palotát, mely a király lakása lesz és erről a következőket írja: A földszinten vannak a konyhák, külön az udvar és

külön ő felsége részére, itt vannak a raktárak, melyekben tömegtelen ezüst edény és porcellán edények vannak felhalmozva. A földszinten vannak továbbá a czukrászat, a cselédszemélyzet lakása és az udvari kocsik, lovak, istálló-személyzet. Az első emeleten 11 szobában van a kíséret, melynek részére két étterem van berendezve. Ő Felsége részére a következő lakosztály van berendezve: Egy elfogadó terem, egy ebédlő, melyben az udvari ebédek tartatnak, két előszoba az elfogadó teremhez, egy dolgozó szoba, egy háló szoba. A főhadsegédek részére az elfogadóterem mellett van egy szoba. A hálószoza mellett a komornyikok szobája van. Mindenik szoba fala tapétákkal van diszítve és a milyen színű a tapéta, olyan a burtorzat és függönyzet is. A városban nagy serénységgel folytatják a diszítést. A megye házát, a takarékpénztári palotát, városházat és számos más középületet lobogócskák és zászlók egész rajával diszítik, a falakon guirlandok, koszorúk, czimerek, a kivilágításhoz görbített gázcsövekből ő felsége monogramját csillagokat és sok más ékességet készítettek. A tribünöket lobogókkal, fenyőgalyakkal diszítik. A bevonulási uton az árbócfák immár majdnem teljes számmal vannak beásva, az utcákat seprik, öntözik (olykor olykor az eső is) transparentek készülnek, van jó keletük a lo-

bogóknak és nagy urak a kárpitosok. A kivilágításra plakátok hívják fel a város polgárságát. A rend fenntartásának megbeszélése czéljából dr. Jekelfalussy Lajos a rendőri osztály főnöke tegnap este ide érkezett. — Az egyetem udvarára ő felségének szárhegyi márványból készült pompás mellszobrát állították fel. A főuri lovasbandérium ma már próbabevonulást gyakorlatokat tartott; minden készen van és készen áll ő Felsége fogadtatására, csak az időnek lehetne parancsolni.

A Deák-szobornak köszöbön álló leleplezése alkalmából nem mulaszthatjuk el figyelmeztetni mind azokat a hatóságokat, testületeket és küldöttségeket, melyek ez alkalomra Budapestre rándulnak, hogy a nagy hazafi szobrára helyezendő koszorukat leggyorsabban, legjutányosabban és legszebb kivitelben Pécsi Manó élővirág és Rieger Mór ur kir. udvari szállító művirágkereskedésében Budapesten szerezhetik be. Pécsi élővirág terme koronaherceg-utca 17. sz. a. van és remek kertészete és kitűnő munkaeurő által a legfokozottabb igényeknek is képes megfelelni, míg Rieger művirággyára szervita-tér 5 sz. a. a legnagyobb és legversenyképesebb. E czégek a legtöbb és legelőkelőbb fővárosi testületek és hatóságok és a legmagasabb udvari körök rendes szállítói és különösen ar-

ról ismeretesek, hogy koszorukat nemcsak a legzlesebben hanem leggyorsabban is állítják elő, a mi ily alkalommal tudvalevőleg nagyon fontos körülmény.

Bolgár rablók. Nagy izgalmat keltett Sophiában, mint táviratiag jelentik, az a hír, hogy O'Connor angol ügyvivőt ki nevével és vendégével, Leegh angol képviselővel, a közeli hegyekbe a vilói kolostorhoz tett kirándulást, rablók fogták el és nem bocsátották szabadon. Tegnap azonban az egész társaság visszatért Sophiába. Nem történt semmi bajuk, de azért elég izgalmat álltak ki. Kitűnt ugyanis, hogy míg O'Connor nevével a vilói kolostorban időzött, Leegh képviselő rablók kezébe került. Szerencsére azonban az angol képviselőnek jó gondolata támadt. Az mondta, hogy ő nem más, mint O'Connorék szolgája, s mivel a rablók pénzt nem találtak nála, szabadon bocsátották.

Brassai piaczi árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. szeptember hó 22-én.

Román papírpénz a 20 frankos	8.68 vétel	8.70 eladás
ezüstpénz a 20	8.62	8.66
Napoleon d'or (aranypénz)	9.94	9.96
Török lira	11.27	11.29
Arany	5.87	5.89
Orosz papírrubel	110.—	111.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 2.—1888. igaz. választm.

Brassó vármegye igazoló választmányától.

Brassó vármegye legtöbb adót fizetőinek

az 1886. évi XXI. törv.-czikk 28. §-a értelmében a törvényhatóság igazoló választmánya által a m. kir. adóhivatal kimutatása alapján összeállított

névjegyzéke az 1888. évre.

1. Czell Károly, gyógyszerész, Brassó. 3922 frt 54 kr. (Kétszer számítva.)
2. Königes János, közvetítő és kereskedő, Brassó. 2859 frt 34 kr. Ip. k. tag.
3. Dr. Czell Vilmos, szeszgyáros, Brassó. 2638 frt 12 kr. Jogtudor.
4. Plecker József, ny. cur. bíró, Brassó. 2208 frt 64 kr. (Kétszer számítva.)
5. Fleischer Mihály, mészáros, Brassó. 2125 frt 66 kr. Ip. k. tag.
6. Kamner Ede, kereskedő, Brassó. 2069 frt 25 kr. Ip. k. tag.
7. Czell Frigyes ifj., szeszgyáros, Brassó. 1945 frt 62 kr.
8. Dr. Fabricius József, orvos, Craiova. 1665 frt 66 kr. (Kétszer számítva.)
9. Czell Frigyes id., szeszgyáros, Brassó. 1661 frt 33 kr.
10. Hesshaime Adolf, kereskedő, Brassó. 1588 frt. Ip. kam. alelnök.
11. Bachmayer Gyula, ügyvéd, Brassó. 1477 frt 32 kr. (Kétszer számítva.)
12. Dr. Fabricius József, orvos, Brassó. 1368 frt 80 kr. (Kétszer számítva.)
13. Popp B. György, ásv. olaj-gyáros és bérő, Brassó. 1294 frt 96 kr. Ker. k. tag.
14. Mayer József, ügyvéd, Brassó. 1220 frt 80 kr. (Kétszer számítva.)
15. Baruch Jeremiás, szeszgyáros, Maros-Vásárhely. 1148 frt 54 kr.
16. Hiemesch Henrik, mészáros, Brassó. 1062 frt 83 kr.
17. Böhlert Ede, sebész, Brassó. 1051 frt. (Kétszer számítva.)
18. Mureseanu Jakab, ny. tanár, Brassó. 977 frt.
19. Dr. Otrobán Nándor, honv. orvos, Brassó. 975 frt 66 kr. (Kétszer számítva.)
20. Langer Tamás, ny. járásbíró, Brassó. 909 frt 42 kr. Ügyvéd
21. Zeides Péter, magánzó, Brassó. 897 frt 6 kr.
22. Thiesz Károly, ny. lelkész, Brassó. 806 frt 83 kr. (Kétszer számítva.)
23. Ridely Frigyes, magánzó, Brassó. 779 frt 50 kr.
24. Marienburg Rezső, magánzó, Brassó. 753 frt 88 kr.
25. Kórodi Mihály, cizmadia, Brassó. 742 frt 74 kr. Ker. k. tag.
26. Joanides György, ásványolaj-gyáros, Brassó. 735 frt 69 kr.
27. Honigberger Frigyes, magánzó, Brassó. 709 frt 90 kr.
28. Puskariu József, ügyvéd, Brassó. 681 frt 04 kr. (Kétszer számítva.)
29. Vasadi József, magánzó, Brassó. 677 frt 14 kr. Ker. k. tag.
30. Tartler Márton, magánzó, Brassó. 669 frt 20 kr.
31. Copony Mihály, erdész és bérő, Rozsnyó. 658 frt 63 kr. (Erdész.)
32. Stenner Pál, magánzó, Brassó. 653 frt 78 kr.
33. Popovits András, kereskedő, Brassó. 643 frt 52 kr.
34. Ludvig Ferencz, vendéglős, Brassó. 621 frt.
35. Manole Diamandi, kereskedő, Brassó. 613 frt 84 kr. Ker. kam. elnök.
36. Steriu Constant n, magánzó, Brassó. 612 frt 06 kr.
37. Remenyik István, háztulajdonos, Brassó. 609 frt 11 1/2 kr.
38. Duschoiu János, kereskedő, Brassó. 605 frt 34 kr. Ker. k. tag.
39. Safrano Anastasie, kereskedő, Brassó. 587 frt 15 kr.
40. Brennerberg Gyula, törvényszéki bíró, Brassó. 586 frt 06 kr. (Kétszer szám.)
41. Schmidt Albert, magánzó, Brassó. 579 frt 66 kr.
42. Dück György, ny. tanácsos, Brassó. 575 frt 54 kr. Bíró.
43. Prentner József, lisztáros, Brassó. 569 frt 52 kr. Ker. k. tag.
44. Müller Gyula, kereskedő, Brassó. 544 frt 80 kr.
45. Zeidner Traugott, mészáros, Brassó. 534 frt 17 1/2 kr.
46. Nemes Péter, kir. közjegyző, Brassó. 533 frt. (Kétszer számítva.)
47. Zeidner Henrik, kereskedő, Brassó. 523 frt 76 kr.
48. Jekelius Károly, kereskedő, Brassó. 522 frt 5 1/2 kr.
49. Hening Frigyes, magánzó, Brassó. 514 frt.
50. Bogdán András, háztulajdonos, Brassó. 507 frt.
51. Dück József, gyáros, Brassó. 502 frt 73 kr.
52. Binder Frigyes, közvetítő, Brassó. 469 frt 38 kr.
53. Adler Lipót, fényképész, Brassó. 467 frt 65 kr.
54. Teutsch Gyula, gyáros, Brassó. 451 frt 13 kr.
55. Drexler Sándor, vendéglős, Brassó. 441 frt 21 kr.
56. Müll János, bérő, Feketehalom. 441 frt 21 kr.
57. Pellionis Frigyes, lisztáros, Brassó. 426 frt 53 kr.
58. Quittner Salamon, gyáros, Brassó. 417 frt 78 kr.
59. Adler J. Lajos, pénzváltó, Brassó. 413 frt 50 kr.
60. Herfurth Ferencz, magánzó, Brassó. 410 frt 97 kr.
61. Fromm Márton, közvetítő, Brassó. 407 frt 3 kr.
62. Id. Hornung Ferencz, mészáros, Brassó. 391 frt 82 kr.
63. Márk Sámuel, kereskedő, Brassó. 388 frt 13 kr.
64. Tontsch Mihály, Brassó. 373 frt 97 kr.
65. Sch'andt Gottlieb, börgyáros, Brassó. 365 frt 96 kr.
66. Bé'di Gusztáv, városi gyakornok, Brassó. 359 frt.
67. Járosy János, asztalos, Brassó. 352 frt 85 kr.
68. Stamm Traugott, kereskedő, Brassó. 351 frt 21 kr.
69. Ollinger György, kereskedő, Brassó. 346 frt 57 kr.
70. Papp Ferencz, butorgyáros, Brassó. 343 frt 02 kr.
71. Hellwig Samu, sörfőző, Brassó. 337 frt 68 kr.
72. Péter Mihály, cipész, Brassó. 335 frt 05 kr.
73. Socek Ferencz, cipész, Brassó. 331 frt 53 kr.
74. Fabricius Károly, kereskedő, Brassó. 331 frt 17 kr.
75. Fabricius Gusztáv, kereskedő, Brassó. 331 frt 17 kr.
76. Stenner József, rozsolisgyáros Brassó. 326 frt 39 kr.
77. Nagy István, fakereskedő, Brassó. 326 frt 08 1/2 kr.
78. Furnika György, mészáros, Brassó. 325 frt 34 kr.
79. Salmen Frigyes, építőmester, Brassó. 325 frt 25 kr.
80. Verzár István, kereskedő, Brassó. 319 frt 30 1/2 kr.
81. Tilt s György, borkereskedő, Brassó. 316 frt 21 1/2 kr.
82. Felter Gusztáv, kereskedő, Brassó. 310 frt 98 kr.
83. Safrano János, pénzváltó, Brassó. 210 frt 50 kr. Kereskedelmi kam. tag.

Póttagok.

1. Eisner Lajos, kereskedő, Brassó. 309 frt 76 kr.
2. Tritsch Emanuel, kereskedő, Brassó. 309 frt 76 kr.
3. Beer Ignác, tökepénzes, Brassó. 308 frt 75 kr.
4. Friedmann Frigyes, kereskedő, Brassó. 305 frt 35 kr.
5. Thul József, harisnyagyáros, Brassó. 305 frt 12 kr.
6. Köpe Mih István, földész, Hosszufalu. 300 frt 96 kr.
7. Buntioiu András, kereskedő Brassó. 299 frt 70 kr.
8. Gyertyánffy Emil, kereskedő, Brassó. 295 frt 84 kr.
9. Orendi János, gyáros, Brassó. 293 frt 78 kr.
10. Mandel Henrik, közvetítő, Brassó. 293 frt 60 kr.
11. Bomben George, háztulajdonos, Brassó. 292 frt 72 kr.
12. Schwarz András, háztulajdonos, Brassó. 292 frt 96 kr.
13. Zikeli Károly, ka'apos, Brassó. 287 frt 95 kr.
14. Schul József, kereskedő, Brassó. 287 frt.
15. Resch Károly, aranyműves, Brassó. 286 frt 14 kr.
16. Eitel Frigyes, mészáros, Brassó. 283 frt 31 kr.
17. Kamner Samu, magánzó, Brassó. 282 frt 43 kr.
18. Stegens János, kenyérsütő, Brassó. 282 frt 65 kr.
19. Alexi Teochar, könyvnyomdász, Brassó. 279 frt 57 kr.
20. Stefes János, vendéglős, Brassó. 279 frt 50 kr.
21. Mátyás József, közvetítő, Brassó. 278 frt 20 kr.

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, miszerint ezen névjegyzék mai napon kezdve jövő október hó 4-ik napjáig a vármegye főjegyzőjének irodájában ki lesz téve; az igazoló választmány pedig a névjegyzék végleges megállapítása czéljából üléseit jövő október hó 4-én délután 3 órakor s esetleg az azt követő napon fogja tartani, mely ideig mindazok, a kik netalán ezen névjegyzék ellen felszólamlani, vagy az 1886. évi XXI. törv.-czikk 26. §-ában megirt kedvezményt igénybe venni óhajtják, a hivatalos órák tartama alatt a megye főjegyzőjénél ez irányban megjegyzéseiket beadhatják.

Kelt Brassóban, 1887. évi szeptember hó 14-én tartott igazoló választmány üléséből:

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Tompa Sándor,
főjegyző.